

Sygn. akt II W 597/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku w Wydziale II Karnym

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Andrzej Haliński

Protokolant: staż. Kinga Wojtaszko

w obecności oskarżyciela publicznego K. G. z Państwowej Inspekcji Pracy w G.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2016 r.

w sprawie przeciwko **T. D., synowi K. i B. z domu G., urodzonemu w dniu (...) w G.**

obwinionemu o to, że:

będąc prokurentem spółki (...) + (...) Sp. z o.o. w G. ul. (...), działając w G. w okresie od 23.09.2015 r. do 03.11.2015 r. utrudniał działalność organu Państwowej Inspekcji Pracy poprzez nieokazanie dokumentów wymienionych w żądaniu nr rej. (...) - (...) - (...), (...) - (...) - (...), (...) - (...) - (...)

tj. o wykroczenie z art. 283 § 2 pkt 8 Kodeksu pracy w zw. z art. 18⁴ § 1 Kodeksu pracy w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy

I. obwinionego T. D. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu we wniosku o ukaranie czynu z tym odmiennym ustaleniem, iż czyn ten został popełniony w okresie od dnia 05 października 2015 r. do dnia 03 listopada 2015 r., czyn ten kwalifikuje jako wykroczenie z art. 283 § 2 pkt 8 Kodeksu pracy w zw. z art. 18⁴ § 1 Kodeksu pracy w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy i za to na podstawie art. 283 § 1 Kodeksu pracy w zw. z art. 283 § 2 pkt 8 Kodeksu pracy w zw. z art. 24 § 1 i 3 kw wymierza obwinionemu karę grzywny w wysokości 1.500 zł (jednego tysiąca pięciuset złotych);

II. na podstawie art. 118 § 1 i 4 kpw w zw. z § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 118, poz. 1269) obciąża obwinionego T. D. zryczałtowanymi wydatkami postępowania w kwocie 100 zł (stu złotych), zaś na podstawie art. 119 kpw w zw. z art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 627 kpk w zw. z art. 21 pkt 2 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądza od obwinionego T. D. na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 150 zł (stu pięćdziesięciu złotych).

Sygn. akt II W 597/16

UZASADNIENIE

Sąd w oparciu o zgromadzony w sprawie i ujawniony w toku przewodu sądowego materiał dowodowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. D. jest prokurentem samoistnym spółki (...) + (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. przy ul. (...).

W związku ze skargami pracowników tej Spółki starszy inspektor pracy I. M. podjęła próby przeprowadzenia kontroli tego podmiotu z ramienia Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w G.. Wobec braku podejmowania korespondencji kierowanej na adres siedziby Spółki, inspektor skontaktowała się w sprawie kontroli z prokurentem samoistnym spółki (...) telefonicznie i za pomocą poczty elektronicznej, celem wyznaczenia terminu na okazanie dokumentów w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w G..

W dniu 17 września 2015 r., tj. w wyznaczonym w ten sposób terminie, T. D. poprzez pocztę elektroniczną zwrócił się z prośbą o przesunięcie terminu na dzień „po 22 września 2015 r.”, wskazując, iż nie może uczestniczyć w spotkaniu z przyczyn od niego niezależnych, nie precyzując ich jednak. W efekcie osoba prowadząca postępowanie kontrolne wyznaczyła kolejny termin spotkania na dzień 23 września 2015 r. T. D. stawiał się w tym dniu w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w G., jednak nie złożył żądanych dokumentów. Przedłożył wówczas jedynie pisemne oświadczenie, w którym wskazał, iż zawierał z pracownikami umowy o pracę w ramach uprawnień wynikających z prokury samoistnej i na polecenie, osoby te pracowały na terenie Niemiec, zaś w odniesieniu do dokumentów poinformował, iż znajdują się one u Prezesa zarządu spółki w Niemczech, a poprzednio znajdowały się one w siedzibie biura rachunkowego, z którym spółka miała podpisaną umowę. T. D. zobowiązał się przy tym do poinformowania Prezesa Zarządu spółki o konieczności przedłożenia dokumentów inspektorowi prowadzącemu postępowanie kontrolne.

Pismem z dnia 23 września 2015 r. numer (...) - (...) - (...) wystosowano wobec P. D. żądanie przedłożenia w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w G. w dniu 05 października 2015 r. wymienionych w nim dokumentów wraz z pouczeniem o skutkach udaremniania lub utrudniania wykonania czynności służbowej uprawnionej do kontroli w zakresie inspekcji pracy wynikających z art. 225 § 2 kk. W odpowiedzi T. D. w korespondencji elektronicznej z dnia 30 września 2015 r. zwrócił się z prośbą przesunięcia wskazanego terminu na dzień 06 października 2015 r. dodając, że uzgadniając poprzedni termin nie wiedział o zobowiązaniach rodzinnych na ten dzień. Następnie T. D. przedłożył zwolnienie lekarskie z dnia 05 października 2015 r. wskazujące na jego niezdolność do pracy w okresie od 05 października 2015 r. do dnia 13 października 2015 r. W konsekwencji pismem z dnia 06 października 2015 r. numer (...) - (...) - (...) ponownie wystosowano wobec T. D. żądanie przedłożenia w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w G. w dniu 15 października 2015 r. wskazanych w nim dokumentów wraz ze wspomnianym wyżej pouczeniem. W wyznaczonym terminie T. D. nie stawiał się w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w G. ani nie złożył wymaganych dokumentów, albowiem przedmiotowe pismo odebrał dopiero w dniu 21 października 2015 r. W efekcie pismem z dnia 15 października 2015 r. numer (...) - (...) - (...) ponownie wystosowano wobec T. D. żądanie przedłożenia w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w G. w dniu 03 listopada 2015 r. wskazanych w nim dokumentów wraz ze wspomnianym pouczeniem. Także i to żądanie pozostało bezskuteczne, bowiem T. D., pomimo odebrania przedmiotowego pisma również w dniu 21 października 2015 r. po raz kolejny nie stawiał się na wyznaczony w nim termin ani nie przedłożył żądanych dokumentów.

Swoim opisanym wyżej zachowaniem T. D. utrudniał w okresie od 05 października 2015 r. do 03 listopada 2015 r. działalność organu Państwowej Inspekcji Pracy poprzez nieokazanie dokumentów wymienionych we wskazanych wyżej trzech żądaniach.

/Dowód: notatka służbowa k. 4; wydruk korespondencji mailowej z dnia 17 września 2015 r. k. 6; kopia oświadczenia T. D. z dnia 23 września 2015 r. k. 7; żądanie nr (...) - (...) - (...) z dnia 23 września 2015 r. k. 8; wydruk korespondencji mailowej z dnia 30 września 2015 r. k. 9; kopia zwolnienia lekarskiego k. 10; żądanie nr (...) - (...) - (...) z dnia 06 października 2015 r. wraz z zpo k. 11-11a; żądanie nr (...) - (...) - (...) z dnia 15 października 2015 r. wraz z zpo k. 12-13/

Państwowa Inspekcja Pracy złożyła wniosek o ukaranie T. D. za to, że będąc prokurentem spółki (...) + (...) Sp. z o.o. w G. ul. (...), działając w G. w okresie od 23.09.2015 r. do 03.11.2015 r. utrudniał działalność organu Państwowej Inspekcji Pracy poprzez nieokazanie dokumentów wymienionych w żądaniu nr rej. (...) - (...) - (...), (...) - (...) - (...), (...) - (...) - (...), tj. za wykroczenie z art. 283 § 2 pkt 8 Kodeksu pracy w zw. z art. 18⁴ § 1 Kodeksu pracy w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

/Wniosek o ukaranie k. 1-2/

Obwiniony T. D. nie stawił się na termin przesłuchania wyznaczony w postępowaniu wyjaśniającym ani na wyznaczony termin rozprawy, w związku z czym nie złożył ustnych wyjaśnień, nie nadesłał także żadnych pisemnych wyjaśnień.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu analiza zgromadzonego w sprawie i ujawnionego w toku przewodu sądowego materiału dowodowego pozwala na uznanie w sposób jednoznaczny, iż obwiniony T. D. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu we wniosku o ukaranie czynu, aczkolwiek konieczna była niewielka modyfikacja opisu czynu w zakresie okresu jego popełnienia, z uwagi na dokonane w sprawie ustalenia faktyczne.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd opierał się na całokształcie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, który w niniejszej sprawie ograniczył się do dowodów w postaci dokumentów. Dowody te zostały sporządzone przez uprawnione do tego osoby, we właściwej formie i należało je uznać za w pełni wartościowy materiał dowodowy, ich autentyczność i treść nie budzi bowiem żadnych wątpliwości.

Jak już wskazano w części wstępnej uzasadnienia, przy dokonywaniu ustaleń faktycznych Sąd nie był w stanie uwzględnić wyjaśnień obwinionego T. D., albowiem nie stawił się on na wezwania (niekiedy nie odbierając wezwań pomimo ich kierowania na adres wskazany przez niego samego) i w konsekwencji nie złożył w toku postępowania w niniejszej sprawie jakichkolwiek wyjaśnień, w tym pisemnych.

Przechodząc do bardziej szczegółowego omówienia dowodów w postaci dokumentów należy zauważyć, że dokumenty dołączone przez oskarżyciela publicznego do wniosku o ukaranie stanowią w części pisma kierowane do obwinionego przez funkcjonariusza Państwowej Inspekcji Pracy w związku z zaplanowaną kontrolą i potrzebą uzyskania w związku z nią dokumentacji spółki, w której obwiniony jest prokurentem, natomiast pozostałe to dokumenty złożone w Państwowej Inspekcji Pracy przez obwinionego, związane głównie z odwoływaniem kolejno wyznaczanych przez organ terminów spotkań i terminów do złożenia dokumentów.

Jeżeli chodzi o dokumenty z pierwszej z wymienionych grup, Sąd przy dokonywaniu ustaleń faktycznych miał na uwadze w szczególności żądania wystosowywane do obwinionego wraz z zpo (k. 8, 11-11a, 12-13), z których wynikają okoliczności dotyczące kolejnych terminów wyznaczanych obwinionemu do stawiennictwa i złożenia dokumentów, jak również to, że drugie i trzecie żądanie zostały przez obwinionego odebrane w dniu 21 października 2015 r. (pierwsze odebrał osobiście bez konieczności jego przesyłania pocztą, zaś wiedza obwinionego o wyznaczonym w nim terminie wynika jednoznacznie również z treści korespondencji mailowej jego autorstwa z dnia 30 września 2015 r.). Z kolei z dokumentu w postaci notatki służbowej (k. 4) wynikają pozostałe, istotne okoliczności dotyczące próby przeprowadzenia kontroli i uzyskania dokumentów koniecznych do jej przeprowadzenia.

Do drugiej grupy dokumentów należą wydruki korespondencji mailowej kierowanej przez obwinionego do Państwowej Inspekcji Pracy (k. 6, 9), pisemne oświadczenie T. D. z dnia 23 września 2015 r. (k. 7), z którego wynika, iż był świadomy konieczności przedstawienia dokumentów na żądanie organów Państwowej Inspekcji Pracy, a nawet, że zobowiązał się do podjęcia czynności mających na celu ich przedłożenie, oraz kopia zwolnienia lekarskiego obwinionego (k. 10). Warto przy tym zauważyć, że obwiniony jedynie w pisemnym oświadczeniu z dnia 23 września 2015 r. podał pewne okoliczności dotyczące żądanej dokumentacji (i z tego względu zdaniem Sądu należy uznać, iż na tym etapie nie wypełnił jeszcze swoim zachowaniem znamion zarzucanego mu wykroczenia), natomiast w pozostałych wspomnianych pismach nie podał żadnych konkretnych okoliczności związanych z żądaną dokumentacją, a jedynie przedstawił ogólnikowe przyczyny niemożności ich przedłożenia i spotkania z inspektorem pracy, takie jak bliżej niesprecyzowane przyczyny od niego niezależne czy również niesprecyzowane zobowiązania rodzinne. Z dokumentów tych wynika również, że w okresie od 05 do 13 września 2015 r. obwiniony przebywał na zwolnieniu lekarskim, ale po pierwsze okoliczność ta została uwzględniona przez inspektora pracy, który w związku z tym wyznaczył kolejny termin na przedłożenie dokumentacji upływający już po okresie przedmiotowego zwolnienia, a po drugie po

zakończeniu okresu zwolnienia T. D. nie udzielił już inspektorowi pracy jakichkolwiek informacji dotyczących żądanej dokumentacji, nie mówiąc już o jej przedłożeniu.

W ocenie Sądu ze wszystkich wymienionych wyżej dowodów wynika w sposób nie budzący wątpliwości, iż obwiniony T. D. dopuścił się objętego postawionym mu zarzutem zachowania, kwalifikowanego jako wykroczenie z art. 283 § 2 pkt 8 Kodeksu pracy w zw. z art. 18⁴ § 1 Kodeksu pracy w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, z tym jednak odmiennym ustaleniem, iż czyn ten został popełniony w okresie od dnia 05 października 2015 r. do dnia 03 listopada 2015 r. Konieczność wskazanej zmiany wynika z analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, bowiem pierwszym terminem, w którym obwiniony nie stawiał się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie i nie złożył żądanej dokumentacji, był termin wyznaczony na dzień 05 października 2015 r., nie zaś 23 września 2015 r., w którym to dniu obwiniony złożył wspomniane wyżej pisemne oświadczenie, odpowiadając chociaż w pewnym zakresie na wezwanie ze strony Państwowej Inspekcji Pracy. Po tej dacie kolejny termin do złożenia dokumentacji został wyznaczony na dzień 05 października 2015 r. i dopiero od tej daty można mówić o wypełnieniu przez obwinionego znamion zarzucanego mu wykroczenia. Wprawdzie w dacie tej rozpoczęło się zwolnienie lekarskie obwinionego, niemniej jednak zdaniem Sądu nie stało ono na przeszkodzie przesłaniu przez obwinionego chociażby w drodze korespondencji mailowej, tak jak to czynił wcześniej (po raz ostatni 30 września 2015 r.), jakiegokolwiek informacji w przedmiocie dokumentów, zaś zamiast tego przesłał jedynie zwolnienie lekarskie, które nie obejmowało przecież dni wcześniejszych, w trakcie których w świetle jego deklaracji obwiniony miał podjąć czynności mające prowadzić do zapewnienia złożenia inspektorowi pracy żądanych dokumentów. (...) takiej nie udzielił również później, co zdaniem Sądu wskazuje na brak dowodów, aby obwiniony podjął jakiegokolwiek działania dotyczące przedłożenia żądanej dokumentacji. W efekcie przyjąć należało, iż to właśnie od dnia 05 października 2015 r. obwiniony swoim zachowaniem utrudniał działalność organu Państwowej Inspekcji Pracy w sposób wskazany w zarzucie.

Mając na uwadze wszystkie okoliczności wynikające z powyższych dowodów Sąd uznał obwinionego T. D. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie ze wskazaną dalej modyfikacją opisu przedmiotowego czynu w zakresie daty jego popełnienia.

Stosownie do treści art. 283 § 2 pkt 8 Kodeksu pracy (zwanego dalej kp) karze podlega ten, kto utrudnia działalność organu Państwowej Inspekcji Pracy, w szczególności uniemożliwia prowadzenie wizytacji zakładu pracy lub nie udziela informacji niezbędnych do wykonywania jej zadań. Z kolei do nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w tym przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, Państwowa Inspekcja Pracy została umocowana na podstawie art. 18⁴ § 1 kp. Na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy w toku postępowania kontrolnego inspektor pracy ma prawo żądania przedłożenia akt osobowych i wszelkich dokumentów związanych z wykonywaniem pracy przez pracowników lub osoby świadczące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy oraz wykonywania niezbędnych dla celów kontroli odpisów lub wyciągów z dokumentów, jak również zestawień i obliczeń sporządzanych na podstawie dokumentów, a w razie potrzeby żądania ich od podmiotu kontrolowanego.

Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż obwiniony swoim zachowaniem, polegającym na nieokazaniu dokumentów wymienionych w żądaniach nr (...) - (...) - (...), (...) - (...) - (...) oraz (...) - (...) - (...) (są to dokumenty objęte dyspozycją wskazanego wyżej art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy) utrudniał działalność organu Państwowej Inspekcji Pracy, tj. inspektorowi pracy przeprowadzającemu kontrolę podmiotu T + (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. przy ul. (...), upoważnionym do podjęcia takich działań na mocy wyżej wskazanych przepisów. W efekcie zachowania obwinionego uniemożliwiona bądź znacznie utrudniona stała się kontrola tejże Spółki, bowiem organ prowadzący kontrolę został pozbawiony wglądu do dokumentów pracowniczych, co z pewnością wypełnia znamiona opisywanego wykroczenia.

Brak jest przy tym podstaw do ewentualnego uwzględnienia oświadczenia obwinionego z dnia 23 września 2015 r. jako wyłączającego jego odpowiedzialność za popełnione wykroczenie, ma ono zdaniem Sądu jedynie wskazany już wyżej wpływ na oznaczenie daty popełnienia wykroczenia. W treści przedmiotowego oświadczenia obwiniony

nie wskazuje bowiem w żaden precyzyjny sposób ani miejsca, gdzie żądane dokumenty się znajdują, ani podmiotu, który ma możliwość ich udostępnienia, zaś ponadto obwiniony w oświadczeniu tym zadeklarował, że podjęcie działania mające na celu udostępnienie inspektorowi pracy żądanej dokumentacji, brak jednak jakiegokolwiek dowodu, że w istocie podjął działania w tym kierunku. Zdaniem Sądu tak ogólne stwierdzenia, jak te zawarte w przedmiotowym oświadczeniu, nie mogą zostać uznane za wypełniające obowiązek udostępnienia kontrolującemu organowi Państwowej Inspekcji Pracy żądanej dokumentacji, tym bardziej, że obwiniony nie wywiązał się w żaden sposób ze złożonych w tym oświadczeniu deklaracji, nie podał ewentualnych dalszych przyczyn niemożności ich zrealizowania, zaś na kolejne żądanie inspektora pracy de facto przestał odpowiadać poza podawaniem wspomnianych już, ogólnikowych twierdzeń nie zawierających jakichkolwiek merytorycznych informacji dotyczących żądanej dokumentacji. Te ostatnie okoliczności wskazują na uporczywe unikanie przez obwinionego realizacji nałożonego na niego obowiązku, co zdaniem Sądu świadczy o negatywnym stosunku obwinionego do swoich obowiązków jako prokurenta spółki względem organu ją kontrolującego.

W ocenie Sądu nie budzi również wątpliwości możliwość przypisania obwinionemu T. D. winy w zakresie dotyczącym przypisanego mu czynu. W toku postępowania nie ujawniły się bowiem wątpliwości odnośnie poczytalności obwinionego, w związku z czym należy uznać, iż jako osoba dorosła i w pełni poczytalna miał on możliwość pokierowania swoim postępowaniem i rozpoznania znaczenia przypisanych mu czynów. W ocenie Sądu obwiniony działał umyślnie, w pełni świadomie i chcąc tego nie okazał organowi Państwowej Inspekcji Pracy żądanych przez niego dokumentów.

Uznając obwinionego za winnego popełnienia opisanego wyżej czynu, kwalifikowanego jako wykroczenie z art. 283 § 2 pkt 8 kp w zw. z art. 18⁴ § 1 kp w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy Sąd na podstawie art. 283 § 1 kp w zw. z art. 283 § 2 pkt 8 kp w zw. z art. 24 § 1 i 3 kw wymierzył obwinionemu karę grzywny w wysokości 1.500 zł. W ocenie Sądu kara w takiej wysokości jest odpowiednia i stosownie do treści art. 33 § 1 kw jej rozmiar nie przekracza stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez obwinionego czynu, jak również pozwoli na osiągnięcie celów zapobiegawczych i wychowawczych wobec obwinionego oraz potrzeb w zakresie społecznego oddziaływania.

Jako okoliczność obciążającą wpływającą na zaostrenie sądowego wymiaru kary Sąd potraktował to, iż zachowanie obwinionego nie miało charakteru jednorazowego i trwało przez pewien okres. Z kolei jako okoliczność łagodzącą Sąd potraktował uprzednią niekaralność obwinionego.

Przy uwzględnieniu powyższych okoliczności Sąd wymierzył obwinionemu T. D. karę grzywny w wysokości wyżej wskazanej. Wspomnieć należy, iż przypisane obwinionemu wykroczenie jest zagrożone karą grzywny od 1.000 zł do nawet 30.000 zł, tak więc wymierzona obwinionemu kara tylko nieznacznie przekracza minimalną karę grożącą mu za przypisane mu zachowanie, a w konsekwencji z pewnością kary tej nie można uznać za nadmiernie surową i niewspółmierną do charakteru popełnionego przez obwinionego czynu i stopnia winy obwinionego.

Ponadto Sąd orzekł o kosztach procesu i wobec wydania wyroku skazującego na podstawie wskazanych w sentencji wyroku przepisów obciążył obwinionego T. D. zryczałtowanymi wydatkami postępowania w kwocie 100 zł oraz zasądził na rzecz Skarbu Państwa od obwinionego kwotę 150 zł tytułem opłaty (wysokość opłaty wynika z treści art. 21 pkt 2 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych). W ocenie Sądu nie ujawniły się podstawy do zwolnienia obwinionego z obowiązku uiszczenia przedmiotowych kosztów.